

**แนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ**

โดย

ผศ.ดร.สมชัย หิรัญวโรดม

จะเข้าใจการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา เริ่มจากอะไร?

- ประกาศของ กกอ. เรื่องแนวทางการปฏิบัติตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.

2552

- มคอ.1 ของคุณวุฒิสาชา
- มคอ.2 หมวด 5 ข้อ 2
- มคอ. 3 หมวด 7 ข้อ 4

ประกาศ กกอ. เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

ในเอกสารแนบท้ายประกาศ

ข้อ **7.3** วงเล็บ **(1)** เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนของแต่ละภาค
การศึกษา/ปีการศึกษา ... ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการ
ของรายวิชาที่สอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ ใน
รายวิชาที่รับผิดชอบ...

มคอ. 1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับ... สาขา / สาขาวิชา...

ข้อ **10** การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้
กำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษา
และผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนด
ไว้ใน มคอ.1

มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสูตร

หมวด 5 ข้อ 2 กระบวนการทวนสอบมาตรฐาน
ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐาน
ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
แต่ละรายวิชา

มคอ. 3 รายละเอียดของหลักสูตร

หมวด 7 ข้อ 4 การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์
ของนักศึกษาในรายวิชา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของ
นักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา

การทวนสอบ จะศึกษาและ เตรียมการพร้อมอย่างไร?

- 1) เข้าใจกับการประกาศจาก กกอ.ที่เกี่ยวข้อง
- 2) เข้าใจการนำผลการเรียนรู้ (learning outcome) จาก
ระดับหลักสูตรสู่ระดับรายวิชา
- 3) เข้าใจกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้

ทำไมจึงต้องมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ของนักศึกษา

1) ตัวบ่งชี้ KPI ที่กำหนดไว้ในการประกันคุณภาพ
การศึกษา ข้อ **6** ที่ต้องมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ไม่
น้อยกว่าร้อยละ **25** ของรายวิชาที่เปิดใน **ภาค / ปี**
การศึกษานั้น

(บังคับ)

รูปแบบ

เน้นให้มีการทวนสอบจากคณะกรรมการกลางที่จัดตั้งโดยคณะวิชา ที่อาจเรียกว่า “คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา”

เป้าหมาย

จำนวนรายวิชาไม่น้อยกว่า ร้อยละ **25** ของรายวิชาที่เปิดในภาค / ปีการศึกษานั้น กำกับ ติดตาม ทบทวน ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการ

แต่งตั้งกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์

กำหนดเกณฑ์การเลือกรายวิชา
เพื่อทวนสอบ

วางแผนกำหนดระยะเวลาในการ
ทวนสอบที่เหมาะสม

คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือผู้รับผิดชอบ
กำหนดแนวทาง / วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์

พัฒนาคู่มือและเครื่องมือ
การทวนสอบผลสัมฤทธิ์

ชี้แจงแนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามคู่มือ
แก่กรรมการทวนสอบ

นัดหมายนักศึกษาให้ข้อมูล (ถ้ามี)

ดำเนินการทวนสอบ
ตามขั้นตอนที่กำหนด

คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์สรุปผล
ส่งรายงานให้กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ประธานหลักสูตรเสนอหัวหน้าภาค /
สาขา เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สรุปประเด็น เสนอ
คณบดีเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น

รวบรวมประเด็นสำคัญนำเข้าวาระการประชุม
กรรมการบริหารคณะวิชา
และนำผลการพิจารณาให้ข้อคิดเห็นแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
และปรับปรุงแก้ไข

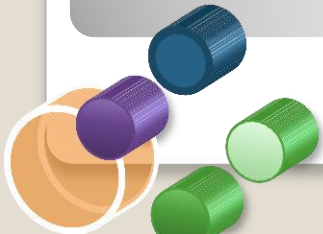

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

การทวนสอบ หมายถึง กระบวนการหาหลักฐานด้วย
วิธีการใด ๆ จากนักศึกษา

อาทิ

การสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อ
ยืนยันพิสูจน์ว่า สิ่งที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุ
เป้าหมายตามวัตถุประสงค์

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติ ได้แก่

การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบข้อสอบของ
นักศึกษาและงานที่มอบหมาย

การประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาและบัณฑิต

การประเมินภาควิชาและหลักสูตรโดยบุคคลภายนอก

การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

จุดมุ่งหมายของ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

เพื่อให้มีกระบวนการหาหลักฐานด้วยวิธีการใด ๆ จากผู้สอน และนักศึกษา เพื่อยืนยันพิสูจน์ว่า สิ่งที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่ผู้สอนได้ทำ **C-mapping** ไว้

ประโยชน์ที่ได้รับจาก การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

1. ทำให้ทราบว่าผลการดำเนินการจากการเรียนการสอน นักศึกษา
ได้มีผลสัมฤทธิ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcomes) ดังที่
คาดหวังไว้ในแต่ละการเรียนรู้ (domain of learning) ทั้ง 5 หรือ 6
ด้าน จะสอดคล้องกับที่ได้เขียน C-Mapping ไว้ใน มคอ. 3 (การ
กระจายผลลัพธ์การเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา) มากน้อย
อย่างไร

ประโยชน์ที่ได้รับจาก การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2. ทำให้อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา ทราบแนวทางการปฏิบัติ ในการนำผลจากการทวนสอบไปปรับปรุงวิธีหรือกลยุทธ์ในการสอน และปรับปรุงวิธีหรือกลยุทธ์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน ให้มีประสิทธิภาพผลมากขึ้นตามลำดับ

3. ทำให้มีข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญสำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้บริหาร ในการส่งเสริมพัฒนาอาจารย์ผู้สอนและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แบ่งเป็น

1) การทวนสอบระหว่างที่กำลังศึกษา

- การทวนสอบระดับรายวิชา
- การทวนสอบระดับหลักสูตร

2) การทวนสอบหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ **ระดับรายวิชา**

ดูกระบวนการใน มคอ. 2 หมวด 5

โดยผู้สอน ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่

- ทบทวนผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านที่คาดหวังซึ่งทำ **C-mapping**
ไว้ใน มคอ.2 และ ที่กำหนดวิธีหรือกลยุทธ์การสอนและวิธีหรือกล
ยุทธ์การประเมินผลใน มคอ. 3 นำมารายงานใน มคอ. 5

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ **ระดับรายวิชา**

โดยผู้สอน ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ (ต่อ)

- อาจใช้วิธี สอบถาม สัมภาษณ์รายบุคคล เป็นกลุ่ม ทวนสอบจากผล
การสอบ ทดสอบย่อย สอบกลางภาค งานที่มอบหมาย เป็นต้น เพื่อการ
ปรับปรุงการสอนและการประเมินก่อนสอบปลายภาค

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ **ระดับรายวิชา**

แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
อาจมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กำหนดอำนาจและหน้าที่ ทบทวน

- การออกข้อสอบ ก่อนนำไปใช้ (ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดอย่างไร)
- การให้คะแนนของผู้สอนจากกระดาษคำตอบ
- การวัดและประเมินผลที่มีปัจจัยการกระจายคะแนนที่ผิดปกติ
- รายงานผลการทวนสอบให้ผู้บริหารและประธานหลักสูตร
- อื่น ๆ

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ **ระดับหลักสูตร**

- โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร
ประชุม วางแผน ทบทวน ติดตาม จัดทำ มคอ.7

- โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
จากการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในประจำปี ที่
ต้องประเมินอย่างน้อย **12** ตัวบ่งชี้
และให้ระดับคะแนนตามองค์ประกอบที่ **2** ข้อ **2.1**
(ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน)

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว

โดย:

- บัณฑิตใหม่ที่ใช้หลักสูตร **TQF**
(ผลสัมฤทธิ์อย่างน้อย **5** ด้าน)
- ผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ
- ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิตภายใน 1 ปี
- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวแทนชุมชน ผู้ปกครอง
- ผู้ประเมินหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

วิธีการโดยทั่ว ๆ ไป อาจดำเนินการดังนี้

- ทบทวนกลยุทธ์การประเมินผล ในแต่ละผลการเรียนรู้ (learning outcomes) สำหรับการเรียนรู้ด้านนี้ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร
- การใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ (domain of learning) ด้านนี้ โดยการสังเกตพฤติกรรมอย่างเดียวมีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ด้านความรู้

วิธีการโดยทั่ว ๆ ไป อาจดำเนินการดังนี้

- **ดูรายวิชาที่มีปัญหาจากการรายงานของผู้สอนใน มคอ. 5 สำหรับ ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน**
- **ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ่าน มคอ. 5 และต้องพิจารณาว่ามีรายวิชาใดบ้าง ที่สามารถนำมา ทบทวนผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ถึงแม้ว่าผู้สอนจะรายงานว่า**ไม่ปัญหา****

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ด้านความรู้ (ต่อ)

- หากดำเนินการในสองข้อดังกล่าวแล้ว ยังมีรายวิชาที่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดประจำภาคหรือประจำปี อาจใช้การทวนสอบเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1) การให้ระดับคะแนนของผู้สอนมีหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นไปตามมาตรฐานอย่างไร

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ด้านความรู้ (ต่อ)

2) การให้คะแนนจากผลงานของนักศึกษา หรือข้อสอบ ในแต่ละกลุ่ม หากมีผู้สอนหลายคน การให้คะแนนเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

3) การออกข้อสอบใช้ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร ในกรณีที่มีผู้สอนหลายคน สำหรับรายวิชาเดียวกัน

4) การตัดเกรดในแต่ละรายวิชา มีการรวมผลการประเมินครบทุกโดเมน หรือไม่

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ด้านทักษะทางปัญญา

วิธีการโดยทั่ว ๆ ไป อาจดำเนินการดังนี้

- ทบทวนวิธีสอนและการประเมินผล ในแต่ละผลการเรียนรู้ (learning outcomes) สำหรับโดเมนด้านนี้ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

- การใช้วิธีประเมินผล การเรียนรู้ (domain of learning) ด้านนี้ โดยการสังเกตพฤติกรรมอย่างเดียวมีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

**การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
วิธีการโดยทั่ว ๆ ไป อาจดำเนินการดังนี้**

- ทบทวนวิธีสอนและการประเมินผล ในแต่ละผลการเรียนรู้
สำหรับโดเมนด้านนี้ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร
- การกำหนดกิจกรรมในแผนการสอนเหมาะสมและมี
ประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

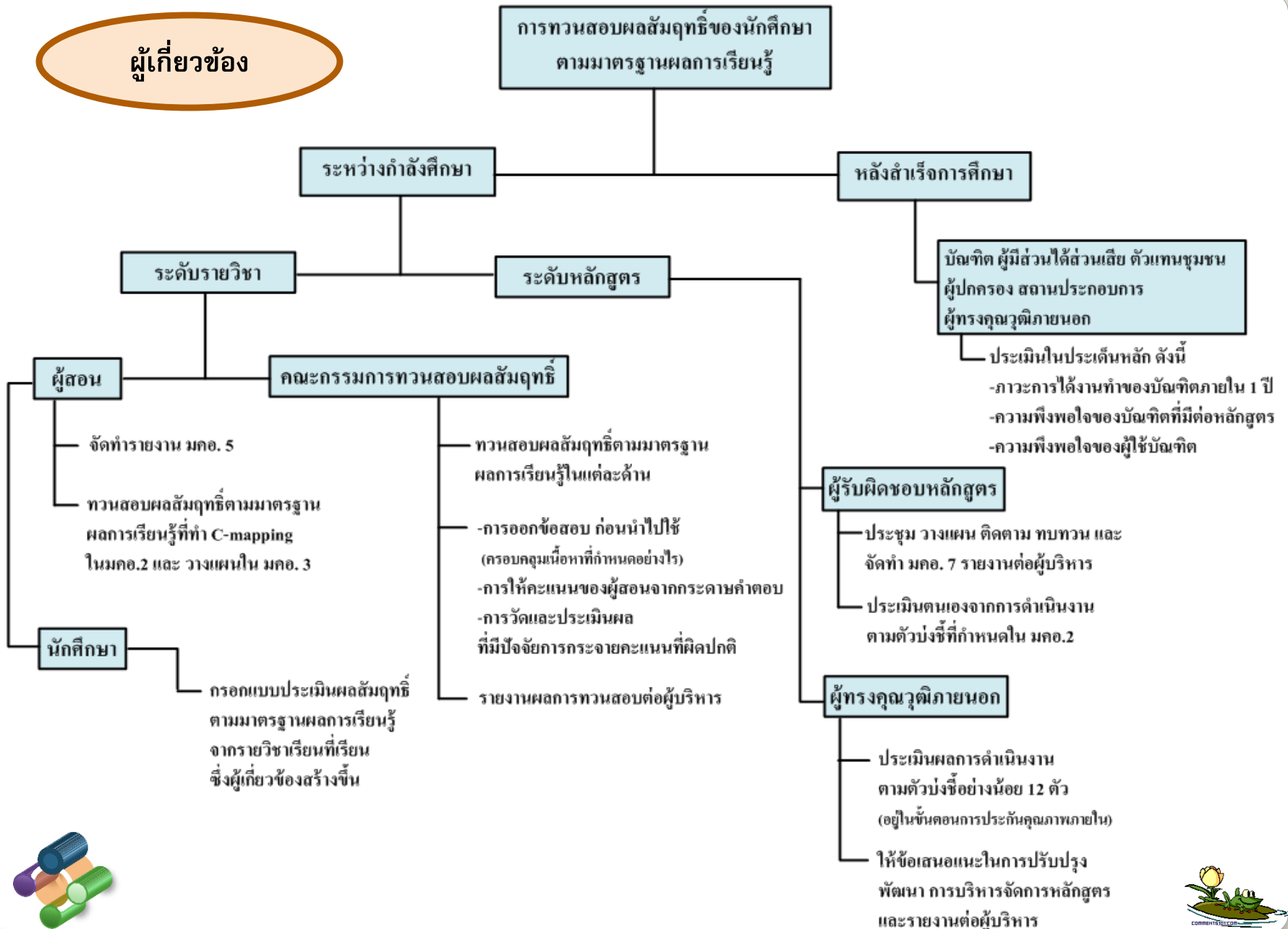
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

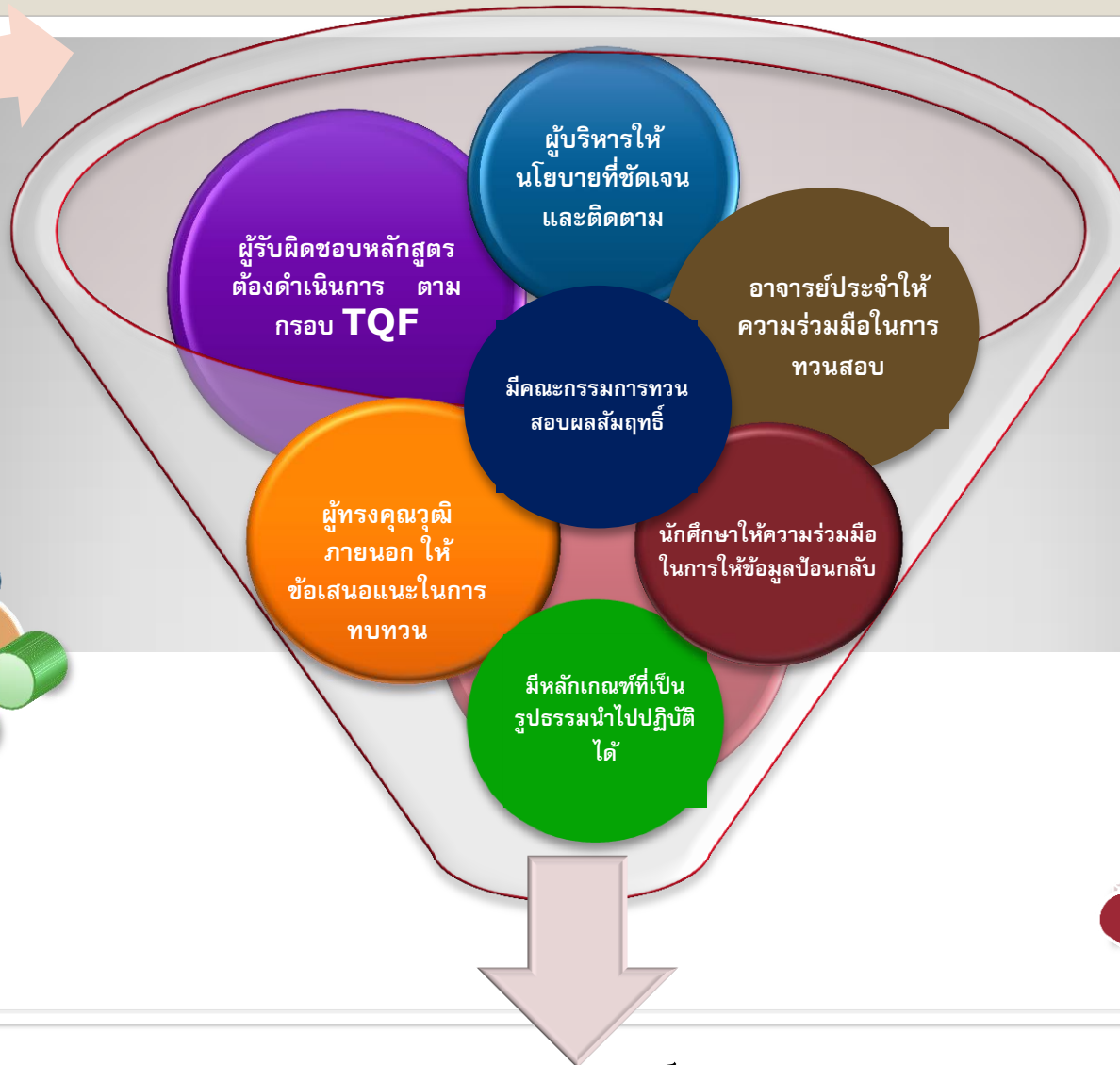
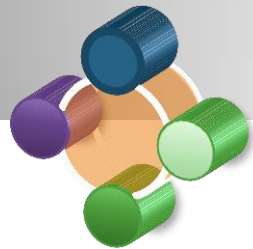
การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการโดยทั่ว ๆ ไป อาจดำเนินการดังนี้

- ทบทวนวิธีสอนและการประเมินผล ในแต่ละผลการเรียนรู้ สำหรับโดเมนด้านนี้ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร
- การกำหนดกิจกรรมในแผนการสอนเหมาะสมและมีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

ผู้เกี่ยวข้อง

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิผลตามกรอบ **TQF**

ขอบคุณครับ

